Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

16. července 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Celní unie – Celní kodex Společenství – Nařízení (EHS) č. 2913/92 – Kontrola zboží – Žádost o přezkum celního prohlášení – Kontrola po propuštění zboží“

Ve věci C-496/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie) ze dne 29. září 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 25. června 2019, v řízení

Antonio Capaldo SpA

proti

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi, předsedkyně senátu, J. Malenovský a N. Wahl (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Antonio Capaldo SpA P. Giordanem a R. Salzanem, avvocati, jakož i D. De Rosou,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. Albenziem, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi F. Clotuche-Duvieusart, M. Salykovou a C. Sjödin, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporů vedených mezi společností Antonio Capaldo SpA a Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno (Úřad pro cla a monopoly – celní úřad v Salernu, Itálie) (dále jen „celní úřad“) ve věci přezkoumání celních prohlášení uvedené společnosti.

Právní rámec

3 Článek 62 celního kodexu stanoví:

„1. Písemné celní prohlášení musí být podáno na tiskopise odpovídajícím úřednímu vzoru předepsanému pro tento účel. Musí být podepsáno a obsahovat veškeré náležitosti nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.

2. K celnímu prohlášení musí být připojeny všechny doklady, jejichž předložení je nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.“

4 Článek 65 tohoto kodexu uvádí:

„Deklarantovi může být na jeho žádost povoleno, aby opravil jeden nebo více údajů uvedených v přijatém celním prohlášení. Opravou však nesmí být rozšířena působnost celního prohlášení na jiné zboží než na zboží, které v něm bylo původně uvedeno.

Oprava celního prohlášení však není povolena, jestliže o její provedení deklarant požádá poté, co celní orgány

a) oznámí deklarantovi, že provedou kontrolu zboží, nebo

b) zjistí nesprávnost uvedených údajů nebo

c) propustí zboží.“

5 Článek 78 uvedeného kodexu stanoví:

„1. Po propuštění zboží mohou celní orgány z úřední povinnosti nebo na žádost deklaranta celní prohlášení přezkoumat.

2. Po propuštění zboží mohou celní orgány kontrolovat obchodní doklady a jiné údaje vztahující se k dovozním nebo vývozním operacím se zbožím nebo k následným obchodním operacím s týmž zbožím s cílem ujistit se o správnosti údajů obsažených v celním prohlášení. Kontrolu lze provést u deklaranta nebo jiné osoby, která se přímo nebo nepřímo obchodně podílí na uvedených operacích, nebo jiné osoby, která má v držení zmíněné doklady a údaje pro obchodní účely. Celní orgány mohou rovněž kontrolovat zboží, pokud ještě může být předloženo.

3. Nasvědčují-li výsledky kontroly celního prohlášení nebo kontroly po propuštění zboží, že předpisy upravující daný celní režim byly použity na základě nesprávných nebo neúplných údajů, přijmou celní orgány v souladu s případnými právními předpisy opatření nezbytná k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

6 V průběhu roku 2011 dovezla žalobkyně v původním řízení z Číny zahradní altánky, z nichž některé měly železnou konstrukci a jiné hliníkovou konstrukci. Deklarovala je pod kódem celního sazebníku 6306 12 00 00, který pro dotčené zboží stanoví celní sazbu ve výši 12 %. Pod stejným kódem celního sazebníku uskutečnila další dovozy.

7 V návaznosti na interní audit provedený celní poradenskou společností nicméně žalobkyně v původním řízení dospěla k závěru, že kód celního sazebníku přidělený těmto zahradním altánkům nebyl správný. Podle ní měly být zahradní altánky s železnou konstrukcí zařazeny pod kód celního sazebníku 7308 90 99 00, který stanoví nulovou celní sazbu, a altánky s hliníkovou konstrukcí pod kód celního sazebníku 7610 90 99 00, který stanoví celní sazbu ve výši 6 %.

8 Žalobkyně v původním řízení proto podala k celnímu úřadu dvě žádosti, kterými se snažila dosáhnout jednak změny svých celních prohlášení, a jednak vrácení částek, které by podle jejího názoru nebyla povinna zaplatit jako clo a daň z přidané hodnoty, pokud by byl použit kód celního sazebníku, který navrhuje. Celní úřad tyto žádosti zamítl.

9 Žalobkyně v původním řízení napadla rozhodnutí, kterými byly uvedené žádosti zamítnuty, u Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu, Itálie). Před tímto soudem celní úřad odůvodnil zamítnutí těchto žádostí tvrzením, že nebyl povinný vyhovět žádosti o přezkum, která mu byla předložena, a že použitá sazební položka byla správná. Pokud jde o žádost o přezkum, zdůraznil, že dovoz stejného druhu byl předmětem fyzické kontroly a tato kontrola nebyla zpochybněna celním deklarantem zastupujícím žalobkyni v původním řízení.

10 Rozhodnutím ze dne 25. února 2015 Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu) zamítla žalobu, která k ní byla podána, přičemž v podstatě zopakovala argumenty celního úřadu. Žalobkyně v původním řízení podala proti tomuto rozhodnutí odvolání ke Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie).

11 Kromě toho je žalobkyně v původním řízení účastníkem řízení ve dvou dalších samostatných sporech, v nichž bylo rovněž podáno odvolání k posledně uvedenému soudu. Žalobkyně v původním řízení tak zaprvé podala odvolání proti rozhodnutí ze dne 26. února 2015, které se týká podobného sporu a kterým Commissione tributaria provinciale di Salerno (provinční daňová komise v Salernu) obdobně zamítla její žalobu. Zadruhé v podobném případě podal odvolání celní úřad proti rozhodnutí ze dne 15. června 2015, kterým tento posledně uvedený soud, v jiném složení, naopak vyhověl žalobě, kterou podala žalobkyně v původním řízení.

12 Předkládající soud se rozhodl spojit tyto tři věci za účelem vydání jediného rozhodnutí.

13 Za těchto podmínek se Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (regionální daňová komise v Kampánii – pobočka v Salernu, Itálie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání fyzická kontrola zboží provedená při jeho dovozu zahájení řízení o přezkumu celního výměru podle článku 78 [celního kodexu]?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

14 Italská vláda tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná. Zaprvé tvrdí, že položená otázka není relevantní pro řešení sporů v původním řízení. Předkládající soud se totiž mylně domníval, že celní úřad nezahájil řízení o přezkumu. Ve skutečnosti tento úřad toto řízení zahájil a dospěl k závěru v neprospěch žalobkyně v původním řízení, aniž konstatoval, že fyzická kontrola zboží sama o sobě umožňuje vyloučit přezkum učiněných prohlášení.

15 Zadruhé tento soud porušil svoje povinnosti tím, že nesplnil svoji povinnost předem ověřit, zda celní úřad správně uplatnil svoji posuzovací pravomoc v rámci řízení o přezkumu celních prohlášení.

16 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přísluší pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen a který musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu nebo platnosti normy unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout. Z toho vyplývá, že se na otázky položené vnitrostátními soudy vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí ze strany Soudního dvora rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na uvedené otázky (rozsudky ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, body 24 a 25; ze dne 2. října 2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, bod 45, jakož i ze dne 19. prosince 2019, Dobersberger, C 16/18, EU:C:2019:1110, body 18 a 19).

17 V projednávaném případě se položená otázka týká souladu rozhodnutí přijatých příslušnými vnitrostátními celními orgány s článkem 78 celního kodexu. Za těchto podmínek není zjevné, že by žádaný výklad neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení. Domněnka relevance, která se vztahuje na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, tudíž není vyvrácena námitkami vznesenými italskou vládou, které v podstatě spočívají ve zpochybnění jednak skutkového rámce, který předkládající soud vymezil v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, a jednak legality předkládacího rozhodnutí, jejíž posuzování Soudnímu dvoru rovněž nepřísluší.

18 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je proto přípustná.

K předběžné otázce

19 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda článek 78 celního kodexu musí být vykládán v tom smyslu, že brání případnému přezkumu celního prohlášení, pokud bylo dotyčné zboží při předchozím dovozu bez námitek podrobeno fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.

20 Zaprvé je třeba zdůraznit, že znění článku 78 celního kodexu nijak neomezuje celní orgány v tom, aby zopakovaly přezkum či kontrolu provedenou po propuštění zboží ve smyslu odstavců 1 a 2 tohoto článku ani v tom, aby přijaly opatření nezbytná k nápravě podle odstavce 3 uvedeného článku.

21 Zadruhé, jak samotný účel celního kodexu, kterým je jak zajištění správného uplatňování jím stanovených platebních povinností, tak specifická logika článku 78 tohoto kodexu, která spočívá v přizpůsobení celního řízení skutečné situaci, kdy jsou opraveny věcné chyby a opomenutí, jakož i pochybení ve výkladu použitelného práva, brání tomu, aby byl uvedený článek vykládán v tom smyslu, že obecně vylučuje, aby celní orgány přezkoumaly či jinak zkontrolovaly celní prohlášení po propuštění zboží a zjednaly případně nápravu (rozsudek ze dne 10. prosince 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 26 a citovaná judikatura).

22 Na rozdíl od opravy stanovené v článku 65 celního kodexu, kterou provádí jednostranně deklarant před propuštěním zboží, se přezkum provádí po propuštění zboží, čímž se odůvodňuje, že celní orgány disponují určitým prostorem pro uvážení, pokud jde o možnost, zda bude požadovaný přezkum proveden, či nikoli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. října 2005, C-468/03, Overland Footwear, EU:C:2005:624, bod 66).

23 Nic to však nemění na tom, že tento prostor pro uvážení je ohraničen.

24 Zaprvé, pokud byla podána žádost o přezkum, celní orgány jsou povinny posoudit otázku, zda je třeba tento přezkum provést, či nikoliv, přičemž musí zejména zohlednit, zda je prakticky možné posoudit opodstatněnost této žádosti, a po skončení tohoto přezkumu musí s výhradou soudního přezkumu žádost deklaranta buď zamítnout rozhodnutím s odůvodněním, nebo provést přezkum, o který bylo požádáno (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, body 46 až 52).

25 Dále, pokud z ověření, které provedou, vyplyne, že předpisy upravující dotčený celní režim byly použity na základě nesprávných nebo neúplných údajů, musí celní orgány v souladu s čl. 78 odst. 3 celního kodexu přijmout opatření nezbytná k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici (rozsudek ze dne 10. prosince 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 24 a citovaná judikatura).

26 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že pojmy „nesprávné nebo neúplné údaje“, které jsou uvedeny v čl. 78 odst. 3, musí být vykládány v tom smyslu, že zahrnují jak věcné chyby a opomenutí, tak i pochybení ve výkladu použitelného práva (rozsudky ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 63 a ze dne 10. července 2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, bod 32). V důsledku toho celní orgány nemohou, aniž by pominuly účel článku 78 celního kodexu, zamítnout žádost o přezkum pouze z toho důvodu, že dovozce nezpochybnil předchozí kontrolu.

27 Konečně, pokud dovozní clo zaplacené deklarantem převyšuje clo, které bylo dlužné ze zákona v okamžiku jeho uhrazení, je jediným možným opatřením k nápravě pouze vrácení přeplatku (rozsudek ze dne 20. října 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 53).

28 Z výše uvedených úvah vyplývá, že fyzická kontrola zboží provedená při jeho dovozu nemůže sama o sobě bránit zahájení řízení o přezkumu celního výměru podle článku 78 celního kodexu.

29 Na položenou otázku je třeba odpovědět, že článek 78 celního kodexu musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání zahájení řízení o přezkumu celního prohlášení, který stanoví, a to i tehdy, pokud dotyčné zboží bylo při předchozím dovozu bez námitek podrobeno fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.

K nákladům řízení

30 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

Článek 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání zahájení řízení o přezkumu celního prohlášení, který stanoví, a to i tehdy, pokud dotyčné zboží bylo při předchozím dovozu bez námitek podrobeno fyzické kontrole potvrzující jeho sazební zařazení.

Podpisy.